

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

سال هفتم

شنبه ۱۲ دی ماه ۱۳۳۰

شماره ۲۰۰۵

شماره مسلسل ۳۱۵

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۱۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه پنجم دیماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس جلسات ۲۴ و ۲۶ آذر
 - ۲- بیانات آقای رئیس دائر بخدمات آیت الله کاشانی و لزوم رعایت انتظامات و شئون افراد و مجلس
 - ۳- تقدیم طرح يك دوازدهم بودجه كل کشور از طرف نمایندگان بقید فوریت و تصویب آن
 - ۴- تقدیم يك فقره استيضاح و قرائت آن
 - ۵- معرفی آقایان وزرای فرهنگ و پست و تلگراف و کشاورزی و کفیل وزارت دارائی بوسیله آقای کاظمی وزیر امور خارجه از طرف آقای نخست وزیر
 - ۶- توضیحات آقای رئیس راجع به قانون ۲۵ میلیون دلار قرضه از بانک صادرات و واردات
 - ۷- موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
- مجلس ساعت یازده و بیست دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس جلسات ۲۴ و ۲۶ آذر

رئیس - صورت غائبین با اجازه بی اجازه بعداً در آخر جلسه قرائت میشود نسبت بصورت جلسه اعتراضی هست؟

آشتیانی زاده - بنده اجازه می خواهم

رئیس - نسبت بصورت جلسه است؟

آشتیانی زاده - بنده میخواستم از حضرت آقای رئیس استدعا کنم که در

ایم) و اگر نسبت به صورت جلسه است بفرمائید

آشتیانی زاده - طبق ماده ۹۰ هر ابضی دارم

رئیس - آقای بیراسته نسبت بصورت مجلس نظری دارید؟

بیراسته - بنده در جلسه گذشته دو بار طبق ماده ۹۰ راجع بیانات آقای

دکتر شایگان تقاضا کردم آقای نایب رئیس که جلسه را اداره میکردند فرمودند

برای جلسه بعد و این اظهار در صورت جلسه منعکس نیست تقاضا میکنم که اگر

صلاح باشد اجازه بفرمائید

رئیس - بسیار خوب آقای تیمور تاش تیمهورتاش - نسبت باظهارات بنده

اشتباهاتی است که تصحیح میکنم میدهم به تند نویسی و ضمناً اگر هم راجع بماده ۹۰

صلاح باشد اجازه بفرمائید

رئیس - آقای شوشتري نسبت بصورت مجلس بیانی دارید؟

شوشتري - بسم الله الرحمن الرحيم؛ برای اطاعت از نظریات نمایندگان محترم

اقلیت و نظر نمایندگان که در مجلس تشریف آورده اند که موافقت فرمایند وضع مجلس

بصورت آبرومند در این اواخر عمر پایان یابد و بگذراند ۰۰۰ (زنك رئیس)

رئیس - این مطالب مربوط بصورت مجلس نیست

شوشتري - برای صورت مجلس است از این جهت بنده تصدیقات تامه دارم و توضیحاتی دارم که باید در صورت مجلس

بگویم و توضیح داده شود زیرا در همین صورت مجلس مطلبی برخلاف واقع گفته شده است

و نسبت باین بنده داده شده است و در همین صورت مجلس موضوعی گفته شده است که از نظر وحدت اسلام لازم است توضیح داده شود از

مقام ریاست استندما دارم آنرا توضیح فرمایند که جنگ بین سنی و شیعه احداث و ایجاد نشود (صحیح است) لذا اجازه خود را برای بعد محفوظ میدارم که این صورت مجلس را تصحیح کنم و فعلاً برای رفع تشنج عرضی نمیکم (صحیح است)

رئیس - بنده می خواستم عرض کنم برای اینکه امروز پنجم ماه جاری است و هنوز یکدوازدهم حقوق ماه پیش داده نشده است آقایان از نطق قبل از دستور صرف نظر

بفرمائید و چون مجال زیادی هم نداریم این طرحی که خود آقایان تهیه کرده اند مطرح شود

نمایندگان - موافقم

رئیس - نسبت بصورت جلسات دیگر اعتراضی نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس های ۲۴ و ۲۶ تصویب شد

۲- بیانات آقای رئیس دائر بخدمات آیت الله کاشانی و لزوم رعایت انتظامات و شئون افراد و مجلس

رئیس - در جلسه سه شنبه پیش بنده بواسطه کسالت غایب بودم در ضمن مذاکرات

قبل از دستور نامی از آیت الله کاشانی برده شده که حمل بر توهین گردیده است در صورتی که چنین قصدی مطلقاً در بین نبوده

آیت الله کاشانی در این کشور مصدر خدمات و مرجع مردم بوده اند و رنجهایی در راه مملکت برده اند بطرف اعتماد عامه می باشند

(صحیح است) اقلیت مجلس باید بروفق آیین نامه و مقررات از حق قانونی خود

استفاده نماید همینطور که شئون مجلس و قوانین اجازه نمی دهد که بدولت با اشخاص

اهانت شود باید حقوق نمایندگان نیز مصون بماند (صحیح است) من تمنی دارم

با آزادی کامل آقایان نمایندگان آنچه به مصلحت کشور می دانند مورد بحث و مذاکره

محترم عرض خواهم کرد اول موضوع اقتصادیات کشور است که تمام توجهات معطوف بامریست که ممکن است سالها طول بکشد تا نتیجه مطلوب آن بدست آید و این برسد و آن موضوع، موضوع نفت است ولی نباید برای این یک امر سایر موضوعات اقتصادی را بوجه نگرش بردی این که ما وارد چنین موضوع حیاتی شده ایم و چون وقت زیاد نیست جزء جزء آن را عرض کنم از عرض آن خودداری میکنم و از حضور جناب آقای کفیل محترم وزارت دارائی استفاده میکنم و تقاضا میکنم در هیئت دولت مذاکره کنند که در دستگاههای دولتی موضوعات اقتصادی که جنبه حیاتی کشور را دارد بیشتر توجه کنند و چنانکه مشکلاتی وجود دارد رفع کنند و اختلال گران را که بنام کارمندان دولت کارهای مردم را بتوقیر و تملی برکنار میکنند تعقیب بنمایند یا برکنار نمایند موضوع دیگر موضوع مالیات است مؤدیانی که ظاهراً امروز مؤدی شناخته میشوند بیرونده های آنان ناشی از عملی است که زمان مستشاران سابق آمریکائی تشکیل شده است و بدینجهت و بیچارهها هیچکدام واقفاً مؤدی نیستند و از روی نادانی در موقع اعتراض لازم میباشد بکنند اطلاع نداشته اند و نگرده اند و امروز گرفتار فقر و بیچارگی شده اند نسبت باظهارات قانونی آنها توجه کنند و یک راه صحیح بیندیشند موضوع دیگر که کاملاً بستگی بیعت کشور دارد موضوع امنیت قضائی است ترزلزل امنیت قضائی از امروز پیش نیامده در این دولت هم پیش نیامده از مدتی است که کم کم امنیت قضائی در این مملکت متزلزل شده و مکرر بنده در اینجا بعضی آقایان محترم و دولت رسانیدم که دادگاههای اختصاصی دیوان کبیر کارکنان دولت و اداراتی هیچ مفهوم و معنائی ندارد و بایستی دادگاههای عمومی بامور مردم رسیدگی نماید یک موضوع را از حضور جناب آقای کفیل وزارت دارائی استفاده میکنم و عرض میرسانم و آن این است که یک پرونده ای در دیوان دادرسی دارائی مربوط بخانواده فقیر بدبختی مطرح بوده روی تهدید و تشدد و کیل دولت بمرتبه یک حکم حساب الامری بضرر آن خانواده فقیر صادر می شود و آن پرونده میرود زیر نظر آقای مفتاح و آقای اسلامی که از قضات یا کدمان و شریف کشور هستند (چند نفر از نمایندگان صحیح است) و شاید اغلب آقایان و قضات آنها را میشناسند آنها را نیز تهدید کرده اند و این پرونده یکسال تمام تحت رای ماند و این آقایان در معرض تهدید بودند و نمی توانستند آزادانه رای خودشان را بدهند پس از اینکه تضرع زاری التماس التجاجه جستند این مردمان بدبخت این

قضات بیشتر نتوانستند معطل کنند (رئیس) آقای ارباب از موضوع خارج نشود) از موضوع خارج نیست (رئیس) از موضوع خارج است من بشما می گویم خارج است خارج نیست یعنی چه؟ فقط بشما اجازه داده میشود که در موضوع صحبت بفرمائید) مربوط بامور حیاتی است و در موضوع است (رئیس) من ماده ۱۳۸ آیین نامه را میگویم برای شما بخوانند) اجازه بفرمائید یک دقیقه عرض کنم و مرخص می شوم (ماده ۱۳۸ آیین نامه بشرح ذیل قرائت شد) هیچگونه پیشنهاد یا تبصره یا ماده العاقبه چه در حین تقدیم از طرف دولت وجه در موقع مذاکرات از طرف نمایندگان راجع به دوازدهم بوده مجاز نخواهد بود و موقع طرح آنها بعد از توضیحات مختصر پیشنهاد کنند و جواب مختصر بکنند مخالف اخذ رای بعمل خواهد آمد (رئیس) بفرمائید آقای ارباب ارباب - با اجازه جناب آقای رئیس یک دقیقه عرض می کنم و بطلب خودم خانه میدهم این پرونده منتهی بر آن شده و این قضات با شرف رای خودشان را داده اند و کیل دولت چند روز پیش رفته است و این قضات را سخت در فشار گذاشته و مورد نعتش و ناسزا قرار داده که چرا آنچه من گفته ام نکرده اید (بعضی از نمایندگان - این شمس کیست؟) استماعاً میکنم این و کیل دولت که مستخدم دولت است (شوشتری - معرفی کن) شهناز نامی است یا او را تعقیب کنید یا برکنارش نمائید هر ایش دیگری دارم که به امتثال امر جناب آقای رئیس میگذارم برای بعد (رئیس) پیشنهاداتی رسیده است در کفایت مذاکرات و مخالف هم اسم نوشته است آقای مسعودی هم اول پیشنهاد داده اند.

از جناب آقای فروزان کفیل محترم وزارت دارائی که خودشان این تبصره را در بودجه عمومی کشور گذاشته اند و اعتبارش را هم تأمین کرده اند می خواستم تقاضا بکنم که آن تبصره را ضمیمه این یکدوازدهم بکنند که چون زمستان نزدیک است و این ها هم بک مردمان بیچاره و بدبختی هستند که هر کدام از صد تومان تا ۱۵۰ تومان حقوق بیشتر ندارند لافل این ده تومان اضافه را باینها بدهیم که این زمستانی یک کمک مؤثری بآنها شده باشد (رئیس) آقای فرهودی پیراسته - بنده مخالفم فرهودی - بنده با کفایت مذاکرات برای اینکه متاسفانه آنچه مذاکره شد در اطراف یکدوازدهم مربوط به یکدوازدهم نبود در حقیقت راجع بیکدوازدهم صحبتی نشده همایش مطالب متفرقه و حاشیه بوده در ضمن مذاکرات مطالبی گفته شد که حتماً بایستی جواب گفته شود یکی اینکه گفتند که چرا دولت تا بحال لایحه یکدوازدهم را نداده است در ماه گذشته که در کمیسیون بودجه بودیم و ماه باخر رسید وزیر دارائی وقت حضور داشت همین مذاکره شد دولت فعلی آنطوری که در کمیسیون بودجه اظهار عقیده کرد نظرش این بود که بعد از آنکه بودجه کل مملکتی را تقدیم کرد (جمال امامی - هنوز بودجه تصویب نشده) بنده در کمیسیون بودم بگذارید حرفم را بزنم چون این حقایق گفته نشده است بنده اینجا عرض می کنم (نمایندگان - بفرمائید) دولت عقیده اش این است که چون بودجه کل مملکتی را داده است بنابراین هر وقت احتیاجی بیکدوازدهم پیدا شد خود مجلس یا کمیسیون بودجه باید این عمل را بکنند (شوشتری - شما چه عقیده دارید؟) یک مطلب دیگری که خواستم عرض کنم این است که این اولین دفعه ای نیست که این طرح یکدوازدهم از طرف آقایان نمایندگان در مجلس داده شده این کار از مجلس ششم تا بحال سابقه داشته که هر موقع وقت تنگ شده است نمایندگان برای سرعت دو کار آمده اند و این کار را کرده اند و رای بیکدوازدهم داده اند در ماه گذشته خود ما این کار را کرده ایم و این چیز تازه ای نیست اینجا مطالبی گفته شده بنده ناچارم این توضیح را عرض کنم که در افکار مردم خدای نکرده سوء اثر نکند (زنک رئیس) رئیس - شما خودتان دارید از موضوع خارج میشوید در مخالفت با کفایت مذاکرات صحبت بفرمائید فرهودی - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم باین دلیل که اینجا گفته شد که دولت پول ندارد و برای همان لایحه یک دوازدهم را نداده است ندادن لایحه مربوط

بداشتن پول یا نداشتن پول نیست دولت بودجه را بوضع خودش داده است و ما باید وظیفه خودمان را انجام بدهیم در درجه اول در کمیسیون و بعد در مجلس بودجه را تصویب کنیم (رئیس) رای گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت قیام بفرمائید (اکثر نمایندگان بر خاستند) تصویب شد یک پیشنهاد هم رسیده که فرائض میشود و ممکن است سکه خود آقای کفیل وزارت دارائی قبول کنند ولی جزء ماده نمی توانیم آن را رای بگیریم (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد می کنیم که جمله زیر اضافه شود صدریال اضافه خدمتگذاران جزء که در بودجه تقدیمی پیش بینی شده است تصویب و قابل پرداخت است - ملک مدنی بهیاتی (رئیس) آقای زاده - جناب آقای ملک پیشنهاد تعدیل تروت بفرمائید بهتر است (رئیس) اول مال آقای آشتیانی را باید تعدیل کرد اگر راست می گوید بنده شخصاً باید شما الان اعلام می کنم تا جرئت بنویسند من ملک مدنی با آشتیانی تروت را معاوضه می کنم این حرفها را بگذار کنار بنشین سرجایت من نمی خواهم جواب شمارا بدهم (جمال امامی - مرا حکم قرار بدهید تا تقسیم کنم آشتیانی زاده - اگر تعدیل کردید مال آشتیانی را هم تعدیل بکنید ملک مدنی - در زندگیم از هر سوسیالیست سوسیالیست تر حرفی را که من میزنم با قید شرف میزنم من کسی هستم که در پشت این تریبون بتمام ملت ایران اعلام میکنم اگر چنانچه روزی لازم بود تعدیل تروت بشود من دوتکه ملک دارم همه را به اختیار ملت ایران میگذارم من مرد با شرفی هستم و مثل دیگران نیستم که ماسک به روی خودم بزنم من تروتمند نیستم وزندگیم با نهایت شرافت بوده اولاد بی غیر هستم من مرد شرفی هستم و کسی نیستم که بزور و کیل مجلس شده باهم و اگر چنانچه وضع من متزلزل بشود ناراحت بشوم من به چیزی که احترام قائم حیثیت و شرافت من است این توضیح را باید بگویم و اما راجع به کارمندان دولت که پیشنهاد شده و جناب آقای رئیس هم توضیح دادند جناب آقای فروزان کفیل وزارت مالیه اینجا نشسته اند بنده خواهم میکنم این مبلغ را که در بودجه تان پیش بینی فرموده اید و تصویب هم شده است موافقت فرمائید ضمیمه یک دوازدهم شود

فروزان (کفیل وزارت دارائی) - ضمن یکدوازدهم نمی شود قبول کرد آشتیانی زاده - بنده مشغول ماده ۹۰ هستم یا نیستم؟ رئیس - ماده ۹۰ شما مشغول است همانطوریکه گفتیم نمیتوانیم این پیشنهاد را مورد بحث قرار بدهیم طرح یک دوازدهم برای اظهار نظر مشورتی بمجلس سنا فرستاده میشود. (جمال امامی) وزیر امور خارجه - جناب آقای نخست وزیر کسالت داشتند بنده را مامور فرمودند که آقایان وزراء جدید را به مجلس شورای ملی معرفی کنند جناب آقای دکتر محمود حسابی را بوزارت فرهنگ و پست و تلگراف و کشاورزی و کفیل وزارت دارائی بوسیله آقای کاظمی وزیر امور خارجه از طرف آقای نخست وزیر (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد می کنیم که جمله زیر اضافه شود صدریال اضافه خدمتگذاران جزء که در بودجه تقدیمی پیش بینی شده است تصویب و قابل پرداخت است - ملک مدنی بهیاتی (رئیس) آقای زاده - جناب آقای ملک پیشنهاد تعدیل تروت بفرمائید بهتر است (رئیس) اول مال آقای آشتیانی را باید تعدیل کرد اگر راست می گوید بنده شخصاً باید شما الان اعلام می کنم تا جرئت بنویسند من ملک مدنی با آشتیانی تروت را معاوضه می کنم این حرفها را بگذار کنار بنشین سرجایت من نمی خواهم جواب شمارا بدهم (جمال امامی - مرا حکم قرار بدهید تا تقسیم کنم آشتیانی زاده - اگر تعدیل کردید مال آشتیانی را هم تعدیل بکنید ملک مدنی - در زندگیم از هر سوسیالیست سوسیالیست تر حرفی را که من میزنم با قید شرف میزنم من کسی هستم که در پشت این تریبون بتمام ملت ایران اعلام میکنم اگر چنانچه روزی لازم بود تعدیل تروت بشود من دوتکه ملک دارم همه را به اختیار ملت ایران میگذارم من مرد با شرفی هستم و مثل دیگران نیستم که ماسک به روی خودم بزنم من تروتمند نیستم وزندگیم با نهایت شرافت بوده اولاد بی غیر هستم من مرد شرفی هستم و کسی نیستم که بزور و کیل مجلس شده باهم و اگر چنانچه وضع من متزلزل بشود ناراحت بشوم من به چیزی که احترام قائم حیثیت و شرافت من است این توضیح را باید بگویم و اما راجع به کارمندان دولت که پیشنهاد شده و جناب آقای رئیس هم توضیح دادند جناب آقای فروزان کفیل وزارت مالیه اینجا نشسته اند بنده خواهم میکنم این مبلغ را که در بودجه تان پیش بینی فرموده اید و تصویب هم شده است موافقت فرمائید ضمیمه یک دوازدهم شود

جناب آقای دکتر صدیقی بوزارت پست و تلگراف و تلغراف و آقای فروزان کفیل وزارت دارائی و جناب آقای مهندس طالقانی را به وزارت کشاورزی معرفی میکنم (جمال امامی) - چرا دولت خودش نمی آید معرفی کند این بدبختها را هم آورده است که ملوث بکنند؟ (بعضی از نمایندگان - استیضاح خوانده شود) رئیس - قرائت میشود (استیضاح بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی امضاء کنندگان دولت آقای دکتر مصدق را نسبت به مواد زیر استیضاح میکنم ۱ - تخلف از قوانین کشور ۲ - سلب آزادی و امنیت از افراد ملت ۳ - سوء سیاست اقتصادی - عدم مراعات احترام مجلس شورای ملی ۴ - عدم مراعات جمال امامی - دولت شاهی - سندهی جناب آقای دکتر صدیقی بوزارت پست و تلگراف و تلغراف و آقای فروزان کفیل وزارت دارائی و جناب آقای مهندس طالقانی را به وزارت کشاورزی معرفی میکنم (جمال امامی) - چرا دولت خودش نمی آید معرفی کند این بدبختها را هم آورده است که ملوث بکنند؟ (بعضی از نمایندگان - استیضاح خوانده شود) رئیس - چیزی که خود بنده میخواستم بگویم راجع به لایحه راجع به ۲۵ میلیون دلار قرضه بود که در آن اجازه داده شده است که کمیسیون های بودجه و خارجه مجلس شورای ملی وقتی جزئیاتش را تصویب کرد قابل اجراست من آن را به سنا فرستادم سنا اینطور اصلاح کرد که کمیسیون بودجه مجلس و به اینجا اعاده نداد و به دولت ابلاغ کرد در صورتیکه آقایان می دانند امور مالی و بودجه کشور از وظایف مختصه مجلس شورای ملی است (صحیح است) و مجلس سنا کمیسیون بودجه ندارد (صحیح است) مگر برای امور اداری خودش (صحیح است) بنابراین بدوات گفتیم که فقط میتواند در این قسمت مراجعه به کمیسیون خارجه و کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بکند (صحیح است) بدوات اینطور نوشته شد (صحیح است) ۷ - تعیین موقع جلسه آینده (ختم جلسه) رئیس - با اجازه آقایان جلسه را ختم میکنم حقوق آقایانیکه طبق ماده ۹۰ اجازه خواسته اند چهار نفرند که معفوظ میماند برای جلسه دیگر اسامی آقایان بی اجازه هم در جلسه آینده قرائت میشود بعد از این هم آقایانی که فیت کنند غیر از آنهاست که بیمار هستند تجربه خواهند شد جلسه آینده روز یکشنبه ۸ دی ماه خواهد بود (مجلس ۲۰ دقیقه بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - ضاحکت